

Alvhilds Dagbok

I dag ägs gården på Kjeåsen av Alvhild Gustavson tillsammans med sin syster Sigfrid, som jag har lärt känna. Hennes morbror Helge Aasen var den siste aktive brukaren av gården på 1960 talet. För 11 år sedan köpte Alvhild och Sigfrid gården för att bevara den i familjens ägo. Under sommaren vistas Alvhild på sin gård varannan vecka under några månader tillsammans med sin dotter Gro. Hon driver en liten kafferörelse i huset och en del souvenirförsäljning och försöker att ge lite godservice till de besökare som kommer till henne under de veckor hon är där under sommaren. Då fastigheten är kulturminnesskyddad så krävs det tillstånd och godkännanden för att få göra en försiktig restaurering, samt pengar till att genomföra projektet. Alvhild är en pigg och alert dam som fortfarande lätt springer uppför trappen där Ola sprang barfota ned till skolan. Hon var aktiv i Oslo som lärare i matematik men bodde ofta på sommarloven på Kjeåsen.

Alvhild forteller:

Tur 5 - 9.-15.7-04 del I. Det var overskyet og tørt vær på turen bortover, og veikantene var fulle av prestekraver og lupiner.

Av alle svensker som kommer til Kjeaasen, er det en som kommer hver sommer. Han har tidligere vært med på anleggsarbeidet der borte i flere år og er godt kjent med alt. En gang for flere år siden var jeg så uheldig å låse meg inne og måtte be naboen om hjelp. Da var det han som dukket opp og hjalp til. Det ble et festlig bekjentskap. Denne gangen hadde han faktisk ligget foran meg på veien bortover, men uten mitt vitende.

De fleste av dem som virkelig er interessert i oss og stedet, vil gjerne vite om vi er i slekt med dem som bodde der, og om vi er i slekt med naboen - og det er vi jo. Men folk har også de underligste forestillinger om hvem vi er. En foreslo at vi var ansatt hos naboen - arbeidskraft - ja, ja men vi arbeider jo for oss selv da.

Alvhilds Dagbok

Notatene mine forteller at det har vært 3 personer fra Vansbro i Sverige på besøk. Dessuten - andre forteller at de hadde vært på besøk her som barn i 87 - svenske de også.

Jeg synes det er interessant å høre hvorfra folk kommer, og alle er villige til å fortelle det. De forteller også gjerne uoppfordret hva de driver med. Dermed får jeg anledning til å treffe, og å høre om mennesker, steder og yrkesgrupper jeg ellers aldri ville komme i kontakt med. Dessuten lærer jeg en god del svensk - noe som alltid kommer godt med. Jeg pleier si at hele den svenske pensjonistbefolkninger har vært her, og nå er det neste generasjon som kommer. Velkommen skal de være !!!

Dette var en tur med lite besøk og mye krim - Manckel er god å ha eller Donna Leon eller Orhan Pamuk. For å siter "God tid uten bøker er døden, det er graven for et levende menneske"

SENECA

Min oldemor Ingebjørg var et lesende menneske. Hun var født i 1847 og fødte 7 barn i Kjeaasen. Den siste i 1889 - Marita. Oldemor hadde en søster ved navn Sara. Hun dro til Amerika, men kom hjem igjen. De var alle meget nøysomme mennesker, men ikke gjerrige. Det fortelles om Sara at hun sparte penger, og hun var så forsiktig at hun gikk langs kanten av veiene - på gresset - for å spare på skosålene sine. Men den samme damen hadde penger med hjem. Hun sørget for at det ble bibliotek på hjemstedet og opprettet et legat hvor rentene av pengene skulle gå til medlemmer av slekten som ville studere. En intelligent og gavmild kvinne - langt forut for sin tid. Jeg har lenge hatt vanskelig for å forklare svenskene hva nøysomhet er - men nå driver jeg anskuelsesundervisning - dermed har jeg løst det problemet..

Hjemturen ble litt spesiell - været var overskyet og etterhvert fint.

Alvhilds Dagbok

Vidda har etterhvert fått sommerdrakt, og dvergberken er utsprungen. Den setter jeg i krukker både i Kjeaasen og hjemme - nydelig duft!

For første gang i år var det åpen kafe på Dyranut på vestvidda. Der går vi av og til inn og spiser sveler og drikker kaffe - som frokost nr.2 Grettebergs kafe i svingene ned mot Haugastøl var også åpnet for sesongen.

I rundtkjøringen på Geilo var det en ny skilting om at det var tidsbesparende å reise over Dagali og videre derfra mot Østlandet. Merkelig, tenkte jeg - men etter å ha passert Nesbyen, var veibanen stengt og rød pil til høyre - altså - Sigdal og Eggedal. Jeg hadde ikke NAF-boka i bilen, men forsto i alle fall at det ville bli en ganske annerledes vei. Det ble en lang,bratt,smal og svingete vei, og turen ble minst 1 1/2 time lengre - som om den ikke er lang nok fra før. Dessuten kjørte jeg en stor omvei !

På fjellet der var det mengder av sauer. De lå langs veien over lange strekninger nesten helt i veibanen. En voksen sau hadde lagt seg godt til rette og med stor ro utførte den sin pedikyr.

Vi har ved et par anledninger blitt forsinket, en trafikkulykke ved Sunnvollen og en i nedre Hallingdal - siste med flere døde. Køen var meget lang i 2 retninger. Det var meget dramatisk der på åstedet.

Jeg tenkte først på ras. Øst for Nesbyen var det tidligere et større ras som hadde gått over veien - vi hadde passert stedet dagen før. Jeg visste ikke noe før vi kom hjem og hørte dagsrevyen. Det var gått et ras oppe i fjellet ovenfor Stav i Flå kommune dagen før.

Dermed gikk jeg glipp av resten av Hallingdalen. Slåtten er i alle fall over, og gresset ligger i hauger i hvite plastballer. Men veikantene langs absolutt hele veien er kranset av alle sommerens blomster. Et

Alvhilds Dagbok

praktfullt skue i et bed hvor man ikke behøver luke - bare nyte skjønnheten og overfloden!

Hjemme igjen er gresset og ugresset vokst og postkassen full av aviser og annet - ikke så mange regninger 15. juli i alle fall.

Vi gjør som vi pleier - tar med det aller nødvendigste, ordner det nødvendigste og kryper til køys. Katten ønsker herskapet hjertelig velkommen hjem, får en godbit og legger seg på dyna.

For å slippe å bry naboen, har jeg passet på å skrive oppbevaringslapp til Postverket i tide før sjette tur. 16. juli 2004 - kr. 100,- pr. gang.

Tur 4. 23/6 - 2/7 2004

En journalist som dekket Kappleiken tok seg også en tur opp til oss. Han hadde det veldig travelt, men jeg fikk i alle fall anledning til å gi ham litt oppdatert informasjon - sett fra mitt ståsted.

Overraskelsene er mange her oppe.

Det kom en gruppe oppover stien etter å ha "gått berget". De virket hjemmевante på en måte, så jeg lurte litt. Det viste seg å være barnebarn til Lisbeth -en eldre søster av Ola, Martita og Anna. Så kom det noen med bil. Alle måtte komme inn - selvfølgelig. Noen hadde jeg hilst på før, men på langt nær alle. Det var flere generasjoner. Og praten gikk mer enn livlig. Jeg serverte kaffe og vafler og saft, til de første - så kom det flere - og enda flere - og enda flere ! Jeg kom ut av tellingen, men til slutt hadde omtrent 25 mennesker vært inne. Vi måtte ta dem i puljer, for det er ikke plass til mer enn 15 i vår stue. Det var en fantastisk opplevelse å se så mange hyggelige slektninger, og heldigvis hadde jeg tatt ut mye vafler den dagen - det rakk til alle.

Provisianeringen er ikke det enkleste - en vet aldri hvor mange som kommer. En meget varm julidag solgte jeg en vaffel og en kopp kaffe !

Det er onnetid på denne tiden - Hallingdalen er travelt opptatt, og turisttrafikken er kommet sterkt i gang. Ellers er trailertrafikken alltid stor - dem liker jeg ikke noe særlig -store farlige "beist" - som jeg til og med er redd for - og har stor respekt for!!!

Kvernhuset vårt litt bortenfor og nedenfor tunnellen er til restaureing og ble ferdig under denne turen. Jeg var ikke klar over at snekkerne var der, og traff dem tilfeldigvis på en tur ut til bilen. Dermed fikk jeg en hyggelig prat med to trivelige spesialister. De arbeider for HARDANGER FOLKEMUSEUM og borger for høyeste kvalitet. Jeg fikk også heldigvis anledning til å ta bilder av dem, men kaffe og vafler hadde de ikke tid til, så jeg håper de tar turen igjen en annen gang.

Alvhilds Dagbok

Mot slutten av denne turen ble det et skikkelig grisevær. Oppholdet denne gangen ble ganske langt (for meg), men jeg måtte holde ut, for jeg ventet på svenske venner som jeg har hatt i ca.40 år. Det blir etterhvert flere generasjoner. Et utall ganger har jeg bedt dem ta en tur til Kjeaasen, og så endelig ble det. Sjøføren var en av dem. Han hadde sin finske kone med og sin søster. Guiden hadde jeg snakket med i telefonen, så hun var også inne og hilste på. Alle andre var hos naboen, men det var så dårlig vær at det ble ikke noen guiding. Dette buss-selskapet har hatt turer til Kjeaasen i en årrekke, og det var vår Helge morbror som guidet den tiden - et glitrende god forteller !

Denne svenske familien ble jeg kjent med som nevnt for ca. 40 år siden. Jeg har forlenget glemt hvor mange turer jeg har tatt over til Sverige og ikke minst - hvor mange over-nattinger og kaffeserveringer jeg har hatt hos dem - først moren og faren - senere alle barna. Det er mange av dem. Fremdeles er min datter og jeg gjester der. Jeg har bokstavelig talt GÅTT PÅ RØD LØPER DER i hele mitt voksne liv - og nå inn i alderdommen. En elskelig familie som har tatt imot meg og oss til enhver tid. Nå venter vi bare på å finne den riktige datoen for neste besøk. Det gleder jeg meg veldig til.

En annen svenske dukket opp (det er flest svensker) - en ung mann. Han hadde jeg mailet med, så jeg visste at han skulle komme, men jeg måtte hjem igjen, så jeg traff ham ikke der, men HVEM dukket opp utenfor min hjemmedør - jo da. Han var på hjemvei og tilbrakte resten av dagen hos oss - vi hadde masse og snakke om - en meget hyggelig og meget ung mann som er svært interessert i Kjeaasen. Han kommer i år også, da håper jeg at det passer med min tid der også.

Hvis jeg har tid til å snakke litte med folk, møter jeg svært mange forskjellige yrkesgrupper. En kar fra Numedal hadde vært med under anlegget - d.v.s. han hadde vært med å demontere brakker og frakte dem bort - en mengde brakker etter den store kraftutbyggingen for en del år siden. Hadde det ikke vært for dette kraftanlegget, hadde det heller ikke vært noen kjørevei til Kjeaasen - underlig å tenke den slags tanker i dag.

10 dager ble visst den ne turen på. Jeg var kjempesliten - da var det meget godt å komme hjem og vite at ingen turister skulle serveres - bare vi.

Denne andre turen ble litt spesiell i og med pinseferien og en annen spesiell tilskikkelse. Flere gjester " gikk berget" både i tørt og vått vær.

Alvhilds Dagbok

En av de første dagene i griseværet dukket det opp to karer nede ved røysa - de var tydelig svært slitne og satte seg ned noen minutter for å hvile. Jeg fulgte dem fra kjøkkenvinduet. Det gikk tregt siste biten.

Der hørte jeg dem utenfor - de leste skiltet - og så kom de. En kraftig smilende kar sa: "Er det her det er verdens beste vafler å få"?

Han kom meg i forkjøpet - jeg pleier si det er "Norges beste vafler", men jeg måtte jo være enig.

De slo seg ned, og det ble en lang og hyggelig prat som endte med at de skrev en liten hilsen i boka mi. (Foreløpig har jeg ingen gjestebok). Jeg ville ha vaffelutsagnet "SKRIFTLIG" - og det fikk jeg. Det lyder:

"Kjeåsen 22/5-04:

Etter en og en halv time i praktisk talt 90 graders helling og struttende melkesyre i beina, kom vi fram til en nydelig gård med en kjempehyggelig bevertning. Etter det vi hadde hørt rykter om, var det på denne gården det ble servert VERDENS BESTE VAFLE, og dette kan bekreftes av meg også.

Takker så meget for gjestfriheten !

Med vennlig hilsen Henrik Ringsrud "

Det ble behørig fotografering, og jeg venter fremdeles på bildene. Veldig morsomt.

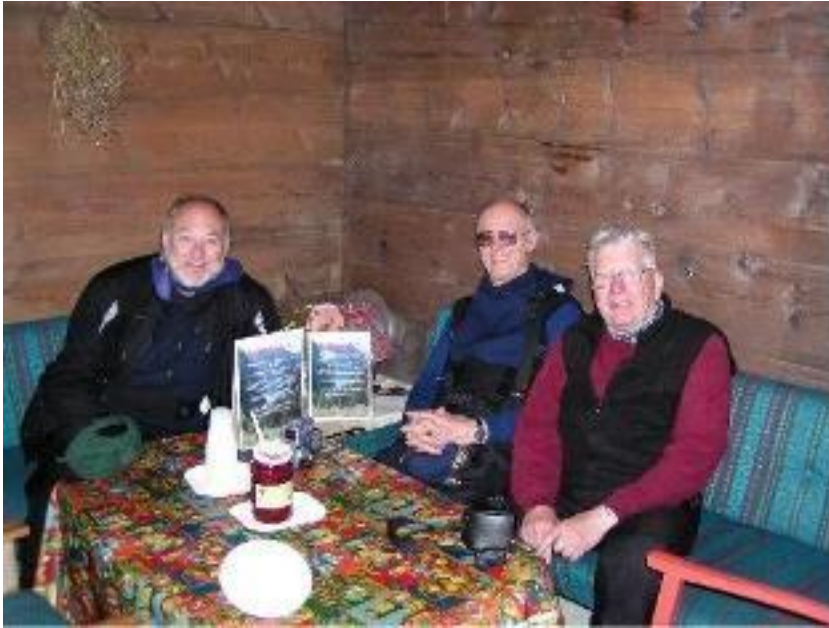
Til denne slags skrytepubliseringer ville Sara helt sikkert sagt, ganske spisst: "SELVROS STINKER". Denslags var nesten dødssynd i Kjeaasen. Eller å speile seg - en annen dødssynd. Ola og Torstein var etter søstrene sine hvis de tok dem på fersk gjerning i å speile seg. "Å, ja - du er no so passe pen...."

3 andre karer dukket også opp i griseværet - middelaldrende karer. Jeg viste dem inn og gikk på kjøkkenet. Litt senere gikk jeg inn i stua - der hadde karene kastet skjorta og trøya og var i ferd med å få på seg tørre klær ! De var gjennomvåte . Ja, ja i Kjeaasen må vi ta alt på strak arm og kunne takle det meste. Det var blide og kaffetørste karer - en av dem måtte være tannlege. Det er et av de vakreste smil jeg har sett !

En dame omtrent 40 år likte så godt skiltene mine som ligger på gulvet i gangen." Ikke sko inn." Jeg sa vi skulle gjøre det mer profesjonelt, men hun likte de skitne nedtråkkede papptallerknene veldig godt. Og - selvfølgelig hadde hun gått på ungdomsskolen på min barneskole - Østensjø skole. Det er i Kjeaasen man treffer folk - mange fra

Alvhilds Dagbok

hjemstedet, som jeg husker igjen som enten små eller litt eldre enn meg. Familie som jeg knapt nok kjenner kommer også stadig på besøk.

Börje, Phil och Daniel njuter av en stilla kaffestund inne i Alvhilds hus.. En fantastisk vilostund efter en lång körning med motorcyklar över fjället....

Over kjellerinngangen er det lagt 2 kjempeheller. På muren inntil har vi foringsplass for fuglene.

Det er et meget rikt fugleliv, og hittil i år har vi hatt bokfink av begge kjønn - hannen med veldig fin rødfarve. Hunnen er ikke så farverik. De er runde og fine som små baller og meget tamme. De sitter og titter opp på meg når jeg står i døråpningen bare en meter fra.

Linerle har det vært, kjøttmeis, svartmeis og nydelige svarttroster med gult nebb.

Sistnevnte kan ikke få nok inn i nebbet. Det er tydelig at det er unger som skal fores.

Hvert år ønskes vi velkommen av gjøken. Den ser vi selvfølgelig ikke, og den er der meget kort tid. Her hjemme hører vi aldri gjøken. Det er den eneste velkomst vi har fått i løpet av tretten år - bortsett fra to meget hyggelige kelnere på kafeen i Øvre Eidfjord som ønsket oss velkommen i år. Det varmer, selv om vi bare er kafegjester.

Jeg har et meget spesielt forhold til gjøken.....

Av andre gjester på foringsplassen er det en mus. Den er heller ikke skvetten. Plutselig er den der og forsyner seg og gjemmer seg igjen under trappa. Eller 3 mus var det visst. Jeg håper mitt lille kostbidrag ikke forårsaker den helt store økning i bestanden.

Alvhilds Dagbok

Tidligere hadde vi en masse lemen, men det er visst lenge siden det var lemenår.

Enkelte år når vi kommer, er det spesielle forandringer i landskapet. Svært dramatisk hadde det vært langs Simadalsfjorden. I et skar hadde der gått et vindskred der, og da vi kom første gang, holdt mannskap fra veivesenet på å rydde opp. Jeg måtte stoppe og spørre. Kjempestein hadde sperret veien og også gått rett i sjøen, og eldgamle furuer var blåst over ende eller hadde knekt tvers av som fyrstikker.

Jeg holder lokalavisen, Hardanger Folkeblad, og der er det bilder og reportasjer, som gir et godt innblikk i livet med en så barsk natur.

På hjemturen første gang var det fint og bart føre, men på østvidda traff vi på 3 motorsyklister i snesørpe ett spesielt sted. De var engelsktalende og lurte på om føret var slik resten av veien vesteover. Jeg sa det var bra, og benyttet anledningen til å fortelle om vårt sted.

Egentlig er det jo bare 2 steder i Hardanger det er bryet verdt å besøke: "Kjeaasen og Baroniet i Rosental. Og det første er det viktigste", pleier jeg si.

Denne første turen falt sammen med Kristi Himmelfartsdag, og vi var bare hjemme 2 dager før vi dro over igjen i og med at det var pinsehelig. Da drar vi alltid torsdagen for å slippe den farlige pinsetrafikken.

Første dagen går med til å komme i orden og venne seg til nye arbeidsoppgaver - ikke vann inne - ikke utslagsvask - ikke dusj - og ikke klossett.

Men etterhvert har vi fått alle andre bekvemmeligheter - strøm - og mulighet til å få det riktig godt og varmt med skikkelig ovnsfyring i stua.

Under dette oppholdet var det ikke mulig å fyre i ovnen, på grunn av gnistregn som kunne forårsake brann, og da var det godt med ekstra varmt tøy. Vi må alltid sørge for å ha alle slags klær til disposisjon - været er meget lunefullt, selv midt på sommeren. Ull må det være - for sikkerhets skyld.

Vannposten ligger mellom oss og nabogården - 5 meter unna. Det blir mye vannbæring, og det er ni trinn opp til første etasje. Tidligere fikk bruden vassåk til bryllupet, fortelles det. Man la det over skuldrene, og da var det mulig å bære to bøtter samtidig. Et liv med mye vannbæring til folk og fe - kvinnfolkarbeid.

Alvhilds Dagbok

Jeg klarer ikke en bøtte en gang, men må dele vannet i mindre kanner og plastflasker. Alt må bæres inn, men alt må også bæres ut.

En sjelden gang blir jeg helt opprødd, og da har jeg forsiktig bedt en turist om hjelp. De er meget velvillige og hjelper så gjerne - med et smil!

Neste dag finner jeg frem "Kaffe og vafler" - skiltet mitt - et lite rundt skilt som min fetter Torstein har malt til meg - det henger jeg ved siden av kjøkkenvinduet. Tidligere hadde jeg to - det andre pleide jeg henge på låveveggen, godt synlig, men det ble stjålet for et par år siden. Ellers har jeg et kjempestort skilt som jeg setter utenfor låven. Det er på 4 ben, i malmfuru og innbrent tekst - tungt er det også - og svært godt synlig for folk på grusstien. Dermed er alt klart til å ta imot de første gjestene. Ingen vet om det kommer noen eller hvor mange, derfor må man bare være grundig forberedt - etter en del år har jeg fått øvelsen.

De meget store nedbørmengdene hadde laget dype renner i grusstien - på ett sted helt ned til en halv meter, og store grusmengder var skylt ut over beitemarkene. Det ble litt tungt å kjøre trillebår mellom parkeringen og huset. Alle arbeidsoppgaver må deles opp i mindre håndterlige biter.

Denne første turen ble helt forskjellig fra alle turer jeg har hatt hit i mai. Det blåste kraftig, det regnet, det snødde, det haglet, og det var tåke.

Landskapet forandret seg i ett sett, og grensen for sneen forflyttet seg opp og ned på de 1600-meters høye fjellene. Det var til tider hjelt hvitt på eng og åker. En kjempestor rabarbraplante hadde fått hagl langs alle bladnervene og var en skjønnhetsåpenbaring - dessverre var ikke kameraet med denne gangen.

oker kaffe og gjør i stand saft og vafler og lukker opp ytterdøra på vidt gap - Velkommen inn!

Alvhilds Dagbok

Aldri har jeg opplevd et sånt vær i mai på alle de år jeg nå har vært der. Det blåste iskald nordavind, det sprutregnet, det snødde, det sludde og det haglet. Den store rabarbraplanten ble svært vakker etter en haglskur.

Siste dagen var det opphold og noe sol, men fremdeles kaldt. Det var ikke så veldig mange besøkende, men svært hyggelige mennesker. 5 middelaldrende svensker fra Småland hadde klatret opp den gamle stien og var svært slitne. De var på en lang Norgestur på motorsykkel. Motorsyklistene er godt representert blant besøkende, og de har ofte lest boka til Bror Ekstrøm. Blant dem er det ofte spørsmål om hvor den gamle klokka hang, men jeg kan bare vise dem skyggen på veggen og spikeren den hang på. Jeg viste den en gang til en svensk turist, som var smed, og han sa: "Den er mycket gammal".

Første tur skulle finne sted fra 8. mai.

Alt var pakket og gjort klart, men værvarslet kvelden før avreise satte en bråstopp for denne turen. Vannet steg i Hallingdalselva langs riksvei 7, og regnet og vinden bare fortsatte. Veien ble oversvømmet, og jernbanentraseen ble også ødelagt, så det ble ingen tur før 18. mai.

Jeg ringte veimeldingen som meldte at veien over vidda var bar. Været på Hardangervidda er et kapittel for seg - meget uberegnelig. Dagen etter var det snø og meget problematisk.

Hallingdalen var vakker, og flere steder var sauer med lam sluppet ut på beite. Langs elvebreddene var det tydelig spor etter oversvømmelsen - der var gresset gråbrunt og stygt, men etterhvert som vi kom opp i høyden var det ingen spor etter vannmassene.

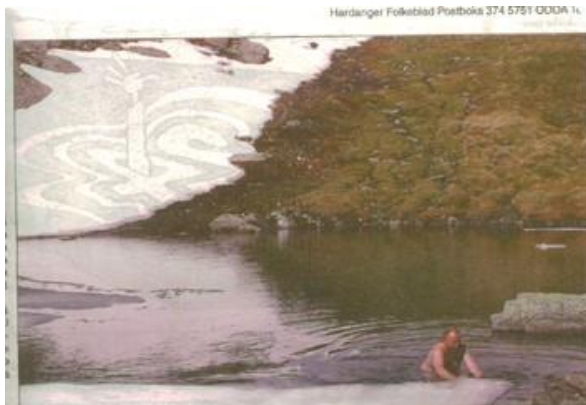
Avstanden til Kjeaasen hjemmefra er 330 km, så vi må ta en hvil på veien. Etter 18 mil stopper vi på Gol, spiser en god middag, og kaffe med noe godt til, samt strekker på bena og handler inn friske matvarer.

Alvhilds Dagbok

Mellom Gol og Geilo er det omtrent 5 mil, og mot Geilo forandrer landskapet seg. Hjemme var det full sommer og grønt og fint, nær Geilo ble bladene på trærne mindre og mindre for så etterhvert helt å forsvinne. Det var som om tiden hadde stått stille fra 19. november, som var min siste hjemtur i 2003. Det var et trist og goldt landskap.

På vidda lå det store sneflekker, og vannene var fullstendig tilfrosset. Nedbøren har vært svært liten så vannstanden - eller ishøyden - var svært lav. Det vil nok merkes på strømregningen etterhvert. På vestvidda var det mer sne, og ingen serveringssteder var åpne ennå.

Etter en knapp time var vi nesten over vidda, og våren kom frem igjen. Museørene på fjellbjerka ble større og større, og busker og trær begynte å vise seg. Nedover i Måbødalen ble det virkelig vår og ved sjøen sommer. Å passere vidda på denne tiden er en merkelig opplevelse. Man går tilbake fra sommer til vinter og så til sommer igjen - alt skjer i løpet av vel en time. Jo lengre vest vi kom, dess dårligere ble været. Det blåste kraftig under hele turen, og ved sjøen var det mektige hvite skumtopper på bølgene.

Fra Eidfjord og opp til Kjeaasen er det en mil langs sjøen, videre 5 km oppover en svinget, men fin vei, og siste del av veien i en S-tunnel, uten lys. Mange turister misliker svært denne tunnellen.

Det sprutregnet ved fremkomst. Avstanden fra tunnellen og bort til huset er ca. 400 m, og på den strekningen rakk vi å bli gjennomvåte. Bare det aller nødvendigste tar vi med. Vi er meget meget slitne, gjør intet annet enn å kripe til køys.

Alvhilds Dagbok

En underbar julimorgon med kaffesugna turister väntande utanför trappen...

Fortsettelse 2. tur 27/5 - 1/6-04

Pinseaften dukket søsteren min, Sigfrid Birgit opp sammen med datteren Kari. De var nedlesset med proviant - de 2 små damene, men ventet innrykk i tillegg.

Vi fikk besøk 1. pinsedag av snekkeren (den sårt etterlengtede) med kone og far. Det ble kjørt trillebår med mengder av materialer fra tunnellen og ned til huset. En del ble plassert i låven og en mindre del under presenning ute bortenfor låven.

Man "holdt ikke hviledagen hellig". Det var alltid meget strengt med det tidligere. Bare det aller nødvendigste arbeid kunne utføres på en helligdag, og 1. pinsedag er jo nesten en av de viktigste helligdagene i kirkeåret. Sara pleide si: "Det følger ikke velsignelse med helligdagsarbeid". Derfor ble det heller ikke i hennes hjem utført "helligdagsarbeid".

Etter endt arbeid var det mat og drikke ute på hvilesteinen. Damene slikket sol i det nydelige pinseværet. Det ble nok litt i meste laget, for damene var mer enn lyserøde i panna og på halsen. Sola er sterk her i 530 meters høyde, og det var rett mot syd.

Inne i stua var det en mengde gjester både pinseaften og 1. og 2. dag.

Noe helt spesielt skjedde:

Et selskap på 5 hadde kommet inn - en eldre mann og 2 litt yngre par. Alle satte seg unntatt en. Min vane tro ville jeg gi litt informasjon, men han var veldig opptatt av å fortelle noe. Han hadde lest om stedet og

Alvhilds Dagbok

kjente en derfra. Det var tante Åse. Han hadde ikke fått dette til å passe, i og med at hun var omtalt som Sara. Dette var litt spesielt, så jeg spisset ørene. Han hadde vært hos onkel Ingvald og tante Åse -de var hans mors onkel og tante. Men han hadde etter hvert forstått at disse to var en og samme person. Men han hadde aldri vært her før.

Jeg nevnte at Ingvald hadde en bror som hette Martin. "Ja, det stemmer". Da skjønnte jeg sammenhengen. Jeg spurte hva hans mor og far hette, og fikk svaret jeg regnet med. Han fortalte at han hadde vært mange ganger hos tante Åse og onkel Ingvald. "Hva heter du?", sa jeg, og fikk nøyaktig det jeg regnet med. "Vet du hva jeg heter?", sa jeg. Det visste han ikke. Jeg spurte nok en gang. Nei. "Jeg heter Alvhild". sa jeg. Stille. Nok en gang: "Jeg heter Alvhild". Da forsto han. Det ble klemmer og tårer, og jeg frøs på ryggen. Min "tremening" fra barndommen - en jeg ikke hadde sett eller hatt kontakt med siden jeg var barn. Og så skulle vi møtes HER PÅ KJEAASEN !

Det ble et utrolig hyggelig møte, og vi tok oss god tid. Vi hadde masse å snakke sammen om.

Dette er det mest fantastiske møte jeg har hatt på Kjeaasen de 13 somrene jeg har vært der etter overtagelsen.

Det er sjelden forlk fra Vestfold som kommer ht, men en dag i pinsen dukket det opp noen. De fortalte om den norske hvalfangsten i Sydishavet og om de eventyrlige inntektene. "Alle" arbeidet der med hvalfangst. Det ble fortalt at en hvalskytter kunne ha 800.000,- kr. pluss ny bil hvert år i 1967, og mange av dem levde fremdeles som rentenister meget godt på de pengene.

Til oss her oppe i fjellheimen kommer alle typer mennesker - virkelig. Når ville jeg ellers treffe folk fra et slikt miljø ?

Andre har fortalt at de var med sin far på brislingfiske og hadde vært på besøk her som barn.

En Setersdalfamilie var også på besøk i pinsen - mor, far, datter og en felespillende sønn på 11 år. Han skulle delta på kappleiken som skulle være i Eidfjord om kort tid. De satte stor pris på å få anledning til å komme inn og få anledningen til å høre litt om stedet.

Jeg husker ne eldre svensk dame fra tidligere år. Hun hadde et spesielt ønske - hun ville så gjerne til Kjeaasen og se stedet hun hadde lest om. Barna ga henne turen som gebursdagsgave, og de fortalte dette, så det ble en veldig spesiell opplevelse -for henne, men også for meg. Man får klump i halsen.

Alvhilds Dagbok

3. tur, 11.-17.6.04.

Vi hadde en fin tur bortover, bra vær, men kraftig vind hele veien.

Det er full sommer i Hallingdalen, og både veikanter og enger står i fullt flor, og kontrastene mellom vinter/vår/sommer er ikke så markante som tidligere.

På vidda kan turister i buss og bil fremdeles parkere og kaste snøball like ved siden av veien. Det er alltid morsomt å se dem. Neste år tror jeg at også jeg vil prøve og se hvor langt jeg kan kaste. Det må jo være tillatt å bli som barn igjen - av og til i alle fall. Jeg husker en historie om en glaciolog - godt voksen. På ekskursjon sammen med turister hadde han stor moro av å legge seg på ryggen og sparke til ganske store stein - og se på at de dundret nedover brattkanten.

Fremdeles er det sauer og lam på engene i Hallingdalen - turen til fjellet er ikke kommet ennå.

Vel fremme, var det bare å finne frem alle "ingrediensene" for å møte nye spennende mennesker. Jeg vet aldri hva som møter meg eller hvem som dukker opp - de mest forskjellige og artige mennesketyper av begge kjønn.

En hyggelig svenske fra Vest-Värmland kom med et "godt forslag". Han syntes jeg burde begynne å selge sprit. Det hadde nok blitt "interessant" med 100 meter ned til stupkanten - og en "luftetur" på 500 meter.

En annen artig svenske som hadde vært inne hos oss før, hadde ikke nok penger med, så han skulle ut og hente i bilen, men han hadde KONE med. "Jeg setter kona i pant" sa han. Det er nok flest svensker som kommer, og noen opptrer som om de skulle trå på hellig grunn - det er helt rørende.

Ganske ofte kommer det tyske turister. Jeg pleier spørre alle turister hvorfra de kommer, for jeg synes det er interessant å følge med. Etter hvert er det en god del fra det tidligere Øst-Tyskland, men med den arbeidsledigheten som er der, er det ikke så mange.

Etter at William Lundins CD er kommet i salg på nettet og hos oss, er det flere og flere svensker som kommer - kanskje av den litt yngre garde.

Jeg er ikke sikker på om nordmennene er i flertall blant de besøkende, men en dag kom det en mann - antagelig mellom 50 og 60 år. Han hadde gått berget, og var tørst. Kaffe og vafler skulle han ha, men han

Alvhilds Dagbok

skulle absolutt ikke inn. Dessuten hadde han vært hos meg før, og mente at han skyldte meg penger fra sist - som jeg ikke husket.

Han tok et grundig blikk over området og "haven" vår, og mente at vi trengte en dreng. Litt av et tilbud! Det skulle jeg gjerne hatt, men det kom flere turister akkurat da, så han forsvant for meg. Jeg håper han dukker opp igjen, for han var fra ... ikke så langt unna.

En av de siste dagene dukket det opp 3 turistbusser fra Ulvik - samtidig. Det ble folksomt. Noen gikk opp trappa, men de skulle ikke til meg, så jeg ba om å få snakke med reiselederen. Han var nabo til min tremenning i Ulvik. Verden er ikke så stor.

Ikke sjelden er det et skikkelig grisevær i Kjeaasen. Da kan ett av to skje - enten kommer det en mengde våte og litt forfrosne turister som setter stor pris på å få noe godt og varmt drikke - eller det er helt tyst og stille. På Østlandet hvor jeg bor - og det er tåke - blir den liggende. På Vestlandet kommer og går den, den er levende. Noen turister er jo veldig skuffet over at de ikke får nytt utsikten, men svært ofte letter den for en stund slik at de likevel får se den.

På sånne stille dager er det tid for å følge med borte i fjellveggen på motsatt side av dalen. Bildet forandrer seg hele tiden, avhengig av lys, skygge, regn og væte, og fantasien settes i sving. Det dukker opp ansikter i fjellveggen. Etterhvert ser jeg igjen de samme ansiktene - noen "kjente" og hyggelige - andre meget groteske og stygge.

Jeg tenker da ofte - hva tenkte de menneskene før oss her som sikkert også satt og så over på fjellveggen. Hva tenkte kvinnene her oppe? Med alle sine graviditeter og brystbarn og kvinneslit av alle slag? Man kan bare gjette. Og jeg tenker fra tid til annen: Bøkene og artiklene som har vært skrevet om menneskene her oppe er alle skrevet av menn. Nå kommer en bok skrevet av en kvinne?

Andre tanker jeg etter hvert har begynt å beskjeftige meg med er: Usynlighet.

Noen ganske få av mine gjester får meg til å føle meg helt USYNLIG. Det er en underlig opplevelse. Jeg kan ikke si at det gjelder en spesiell nasjonalitet. Jeg stiller meg spørsmålet: Hvilke yrkesgrupper gjøres usynlige? Hvilke aldersgrupper? Og hvilket kjønn? Psykolog Berit Ås har skrevet en del om hersketeknikker. Hun nevner usynliggjøring, latterliggjøring, påføring av skyld og skam, tilbakeholding av informasjon, uthenging. Kanskje var det flere..... Å vise ryggen! Den er fiffig!

Alvhilds Dagbok

Heldigvis er det sjeldne opplevelser, men de har en tendens til å bli liggende i hukommelsen. En kjent svensk kvinne som jeg ikke husker navnet på har sagt:

"Jag tar det med et klackspark"!!! Fritt etter minnet. Kanskje vi skulle kopiere opp Janteloven til veggpynt. Eller den OMVENDTE JANTELOVEN.

Etter denslags tanker, stenger vi og drar opp til Øvre Eidfjord eller et annet hyggelig sted og BLIR servert.

"Dett var dett".

Tur 4 - 23/6-2/7-04.

Jeg finner det rimelig å nevne litt om dramatikken hos oss på Kjeaasen.

Mange mennesker har ikke den respekt for fjellet som de burde - kanskje det har med uvitenhet å gjøre.

For flere år siden var det en middelaldrende dame som skulle gå ned berget alene. Hun var fjellvant og riktig kledd. Været var meget fint - sol og klar himmel. Alt lå til rette for en strålende tur. Men - hun hadde ikke niste med og heller ikke drikke, viste det seg. Det ble meget dramatisk. Hun hadde besvimt nede i berget og begynt turen nedover i bevisstløs tilstand, men var blitt funnet og stoppet. Det ble telefon etter lege, og slutten ble helikoptertransport fra et ulendt sted nede i berget og til sykehus. Lang tid etterpå kom det for en dag at hun var blitt blind blant annet - om hun fremdeles er i live, vet jeg ikke.

Siden teksten min blir skrevet i ettertid, tar jeg med at det utover høsten og vinteren begynner å komme brev fra turister, meget hyggelige og takknemlige - og med flere bilder fra turen. I dag kom et jeg vil sitere litt fra:

"Hej på er,

Sänder et par kort från våran semester i Norge (Kjeåsen). Vi pratar om at eventuelt åka igjen til våren 2005. När vi var hos er, köpte vi en CD, den var produserat i Örebro 2 mil utanför staden. Mannen med de vita byxorna på trappan hadde presis provat at gå stigen upp til Kjeåsen och halkat et tio-tal metrar ner igen och slog sig blodig. (Man ska ej gå själv). En ängel var med honom.

Hälsningar från oss."

I fjor i mai dukket det opp en meget ung mann som ville inn og titte. Han var var veldig ivrig etter å fortelle meg noe. Det viste seg at han

Alvhilds Dagbok

kunne og visste alt om stedet. Han hadde vært der tidligere med søster, far og mor. Nede i berget hadde hans var blitt dårlig - hjerteinfarkt. På det tidspunktet var det min søster som var der. Han hadde fått hjelp av naboen, og alt ble gjort slik at han kom til sykehus. Det gikk bra med ham - heldigvis.

For meg var historien ny. Den unge mannen ble mange dager der oppe. Jeg foreslo turer hver dag, og han tok alle sammen og ble meget godt kjent både der og rundt omkring. Og han fikk lov å telte på vår grunn. Den tillatelsen er det praktisk talt ingen som får.

Dermed kom det et ungt menneske inn i mitt liv. Det har gått mange mail over til Sverige i løpet av tiden som gikk. I år var han også der, men jeg hadde da vært der så lenge at jeg var nødt til å reise hjem igjen - dermed var det min søster som traff ham denne gangen - igjen. Men - han visste råd - det ringte på hjemme, og der var han - hadde sovet i bilen på turen. Det ble det en lang dags prat hos meg. Veldig hyggelig var det.

Alvhilds Dagbok

23/6

Det var bare regn nesten hele turen - store mengder og slitsomt å kjøre - i Eidfjord var det tørt da vi kom frem - heldigvis.

Denne gangen måtte vi ta pusen med - sjefen i huset.

Vi har et stort, blytungt bur som må lirkes (ikke bæres) inni bilen og ut av bilen - ned på trillebår - kjøres - lirkes opp på første trappetrinn - vippes opp med et hjørne om gangen - ni trinn opp - og inn i gangen. Fryktelig tungt - men det MÅ gjøres!!!

Der må vi holde den inne, for det er både røyskatt og rev som kan ta knekken på den der.

Den var bare med en tur i år.

Oppholdet denne gangen ble dominert av Landskappleiken som fant sted i Eidfjord. Det ble konkurrert i en mengde instrument, folkedans, sang og stev - et kjempearrangement som jeg ikke hadde anledning til å se, men mange - både deltagere og tilskuere - kom opp og besøkte oss - inne i vår stue.

De to første dukket opp første dagen - 2 meget gamle menn - fra Hallingdalen et sted. De var meget pratsomme, og jeg lyttet svært interessert. Jeg spurte forsiktig om hvordan de kom opp, for jeg kunne ikke tenke meg at det var noen av dem som kjørte. Den ene fortalte at han hadde hatt sertifikat i 54 år, hadde vært postmann i 16 år, og at han var på kappleik for 36. gang. Ja, ja ...

De bodde begge alene, men den ene hadde en hunkatt, og dermed fikk vi en meget lang kattepreik Vi var et alen av samme stykket.

Kvelden før vi kom, hadde det vært konsert ved siden av - forrige eier, Anders Aasen

var en meget habil felemaker, og det ble også spilt på hans instrument en kveld senere ute på vår trapp. En ung dame spilte, en av de største av sitt slag fikk jeg senere vite.

Ellers kom det deltagere hver eneste dag. Det var så mange blide og festlige mennesker at jeg aldri har opplevd maken der. Mange var fra Vest-Telemark - de var spesielt trivelige - særlig en - han preiket en del om Gaza-stripa, men det var så lokalt at jeg bare måtte melde pass.

Hver dag spurte jeg om de ikke hadde instrument med så vi kunne få høre litt, men ingen hadde med - det hadde de ikke tenkt på ... Og vi som alltid hører på folkemusikk-timen i radio. I Saras hus var det også

Alvhilds Dagbok

lytting til folkemusikken. På det tidspunktet var ikke det programmet noe særlig velkomment. Heldigvis er det andre "toner i dag".